

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön johtaminen

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön johtaminen –
Toimiva kumppanuus vaatii tekoja ja sitoutumista

Kuntamarkkinat 17.9.2026 klo 14.00–14.45, tila A3.23

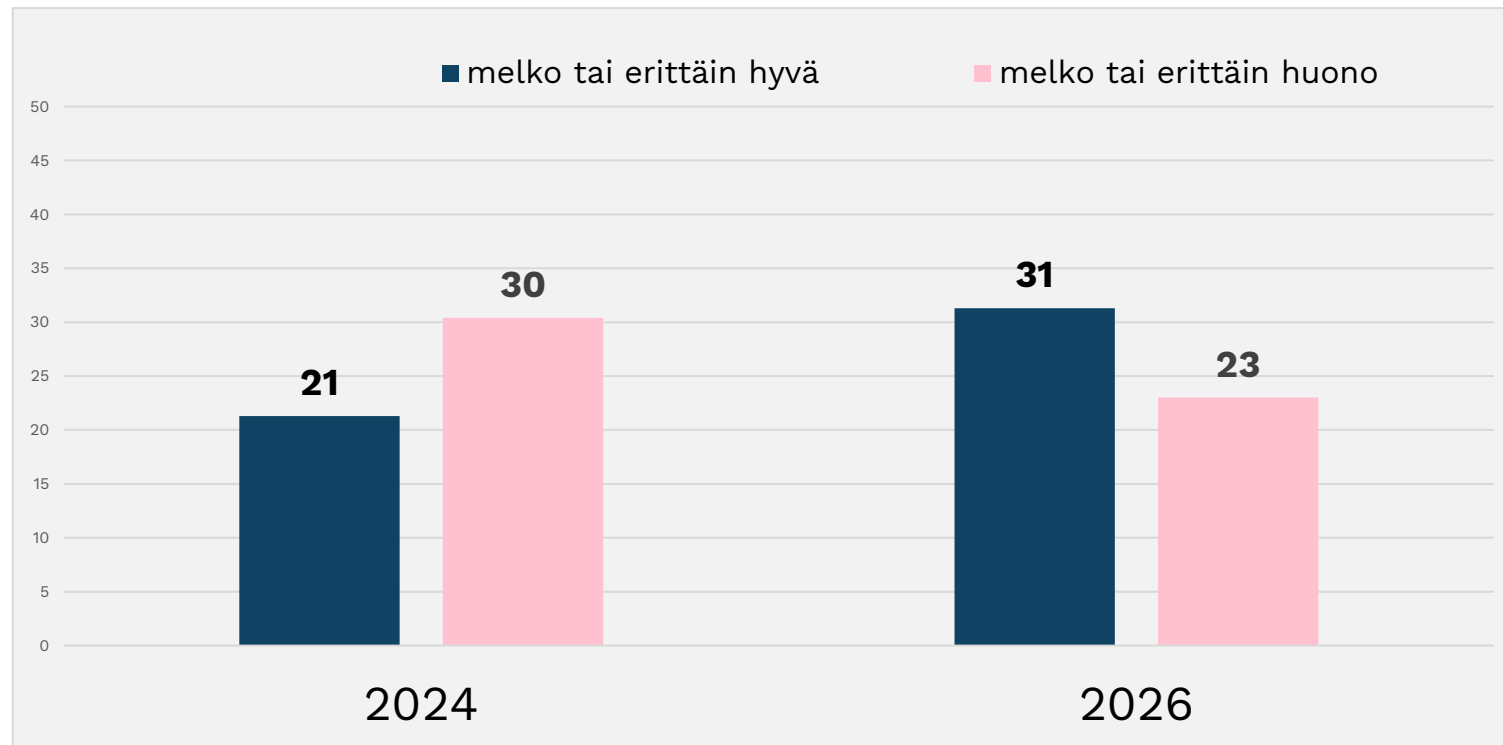
Nostoja yhteistyön tilannekuvasta 2026

- Vuoden 2026 aikana Kuntaliitto ja Hyvil ovat koonneet yhteistä tilannekuvaa kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tilanteesta ja kehittämisestä.
 - Kuntaliiton nostot kuntajohdon sekä maakuntien liittojen näkemyksistä yhteistyöstä ja sen toimivuudesta.
 - Hyvilin nostot hyvinvointialuejohdon näkemyksistä yhteistyöstä ja sen toimivuudesta.
 - Muutostarpeet keskipitkällä aikavälillä.

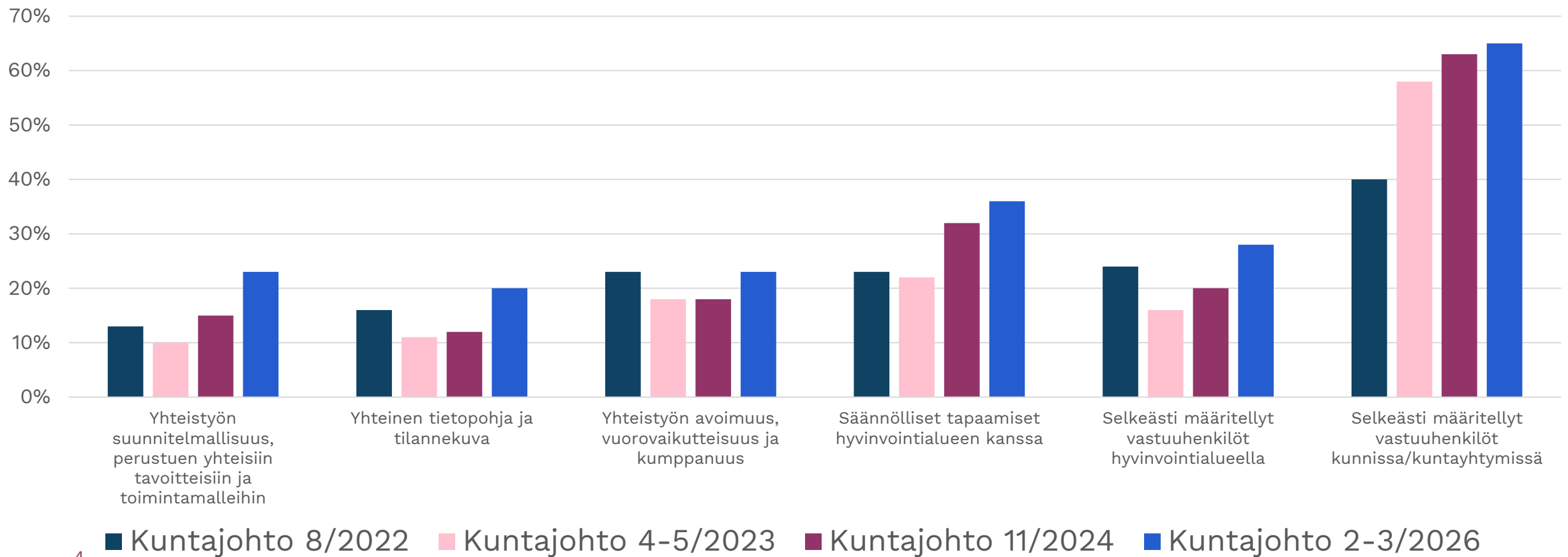
Miten arvioit yhteistyön toimivuutta kuntasi/organisaatiosi ja hyvinvointialueen välillä tällä hetkellä?

% vastanneista pitää yhteistyötä melko tai erittäin hyvänä vs. melko tai erittäin huonona.

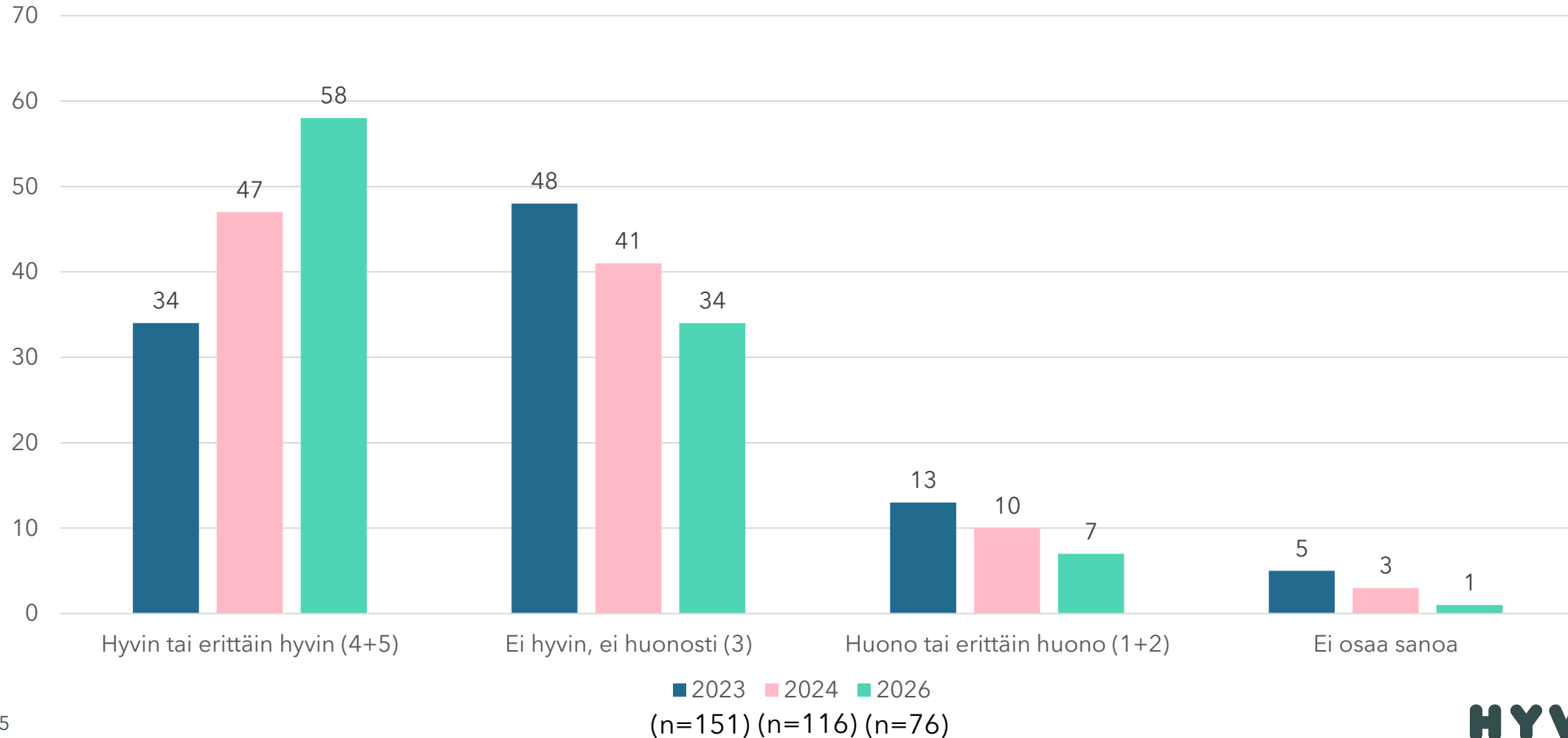
Kuntaedustajien näkemykset siitä, miten hyvin seuraavat asiat ovat toteutuneet hyvinvointialueen kanssa tapahtuneessa yhteistyössä v: 2022-2026

% vastanneista arvioi toteutuneen melko/erittäin hyvin.

Arvioiden kehittyminen yhteistyön toimivuudesta 2023-2026 hyvinvointialueen ja alueen kuntien välillä

Vastausten %-jakaumat: hyvinvointialueiden johto, kaikki vastaajat

Yhdyspintakysely kunnille ja kuntayhtymille 2-3/2026

Miten seuraavat asiat ovat toteutuneet hyvinvointialueen kanssa tapahtuneessa yhdyspintayhteistyössä?

Keskiarvot kuntavastaajien osalta (asteikko 1-5, erittäin huonosti/erittäin hyvin)

Hyvinvointialue	Säännölliset tapaamiset hyvinvointialueen yhteyshenkilöiden /vastuuhenkilöiden kanssa	Selkeästi määritellyt vastuuhenkilöt hyvinvointialueella	Selkeästi määritellyt vastuuhenkilöt kuntaorganisaatiossa/kuntayhtymässä	Yhteistyön suunnitelmallisuus perustuen yhteisiin tavoitteisiin ja toimintamalleihin	Valmistelu yhteiseen tietopohjaan ja tilannekuvaan perustuen	Yhteistyön avoimuus, vuorovaikutteisuus ja kumppanuus	Kuntien ja hyvinvointialueiden luottamushenkilöiden välinen yhteistyö	Päätöksentekoprosessien avoimuus	Yhteistyö asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallisuuden vahvistamisessa ja toteuttamisessa	N
Etelä-Karjala	3,5	3,4	4,0	3,4	3,2	3,4	3,2	3,4	3,6	18
Etelä-Pohjanmaa	2,4	2,4	3,9	2,4	2,3	2,4	2,8	2,6	1,9	27
Etelä-Savo	3,2	3,0	3,7	2,9	2,6	2,5	2,5	2,3	2,6	17
Helsinki	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0	4,0	4,0	1
Itä-Uusimaa	2,4	2,0	3,8	1,8	2,0	2,0	1,7	2,0	2,0	6
Kainuu	3,3	3,2	4,1	3,3	2,9	3,4	2,7	2,8	2,6	13
Kanta-Häme	3,1	2,7	3,6	2,8	2,7	3,0	2,6	2,9	2,4	21
Keski-Pohjanmaa	3,0	2,9	4,0	2,9	3,0	2,7	3,0	2,6	2,8	15
Keski-Suomi	3,2	2,5	3,7	2,6	2,4	2,4	2,6	2,2	2,4	33
Keski-Uusimaa	3,9	3,7	4,1	3,1	3,3	3,4	3,0	3,1	3,2	15
Kymenlaakso	3,0	3,0	3,5	2,5	2,0	2,8	1,7	2,3	2,5	4
Lappi	2,5	2,6	3,6	2,7	2,6	2,5	2,4	2,7	2,3	26
Länsi-Uusimaa	3,4	2,8	3,5	2,2	2,4	2,6	2,8	2,5	2,9	19
Pirkanmaa	3,4	3,1	3,9	3,0	2,9	3,0	2,8	2,8	2,8	49
Pohjanmaa	2,5	2,7	3,8	2,6	2,8	2,6	3,1	2,5	2,9	25
Pohjois-Karjala	3,4	3,4	3,7	3,3	2,9	3,1	2,7	2,8	2,9	19
Pohjois-Pohjanmaa	2,5	2,5	3,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,4	2,3	57
Pohjois-Savo	2,5	1,9	3,6	2,2	2,2	2,3	2,4	2,3	2,0	31
Päijät-Häme	3,1	3,1	3,9	2,9	2,9	3,0	2,7	2,9	2,9	20
Satakunta	3,0	2,5	4,1	2,6	2,3	2,7	2,7	2,8	2,5	23
Vantaa-Kerava	3,8	3,0	3,8	2,8	3,0	3,2	3,5	2,0	2,0	6
Varsinais-Suomi	3,3	2,8	3,9	2,8	2,7	2,7	2,6	2,4	2,4	41
Kaikki vastaajat	3,0	2,8	3,8	2,7	2,6	2,7	2,7	2,6	2,6	486
Vaihteluväli	2,4-4,0	1,9-4,0	3,5-4,1	1,8-4,0	2,0-4,0	2,0-4,0	1,7-3,5	2,0-4,0	1,9-4,0	
N	458	467	453	465	446	468	236	338	350	

Kuvaile vapaasti, millainen rooli hyvinvointialueella on mielestäsi alueen elinvoiman edistämisessä? (n=48)

ROOLI ON KESKEINEN / TÄRKEÄ

- Hyvinvointialueen rooli on keskeinen.
- Rooli on keskeinen ja sitä ei huomioida riittävästi / Erittäin tärkeä.
- Hyvinvointipalvelut ovat ratkaisevan tärkeitä alueen elinvoiman edistämisessä.
- Hyvin järjestetyt ja toimivat palvelut ovat vetovoimatekijä maakuntaan.
- HVA edistää asukkaiden hyvinvointia, työkykyä ja mahdollisuutta turvalliseen elämään.
- Toimintakykyiset ja osallistuvat asukkaat tuovat elinvoimaa. / Elinvoima ja hyvinvointi kulkevat käsi kädessä.

MERKITTÄVÄ TYÖNANTAJA ALUEELLA

- Suuri työpaikka, jonka pitäisi houkutella hyvätuloisia veronmaksajia maakuntaan.
- Hyvinvointialue on merkittävä työllistäjä.
- Alueen suurin työnantaja.
- Tarjota työpaikkoja ja harjoittelupaikkoja alueellisesti.

EI ROOLIA / VAIN KUNTIEN TEHTÄVÄ

- Ristiriitainen rooli.
- Elinvoiman edistäminen on ensisijassa kuntien tehtävä.
- Tehtävänä vastata SoTePe palveluista.

Muutostarpeet keskipitkällä aikavälillä kuntien, hyvinvointialueiden ja maakunnan liittojen yhteistyössä

Poimintoja avoimista vastauksista

- Strategisen ja operatiivisen tason toiminnan on rakennettava maakunnan yhtenäisyyttä ja elinvoimaisuutta nykyistä paremmin. Yhteisen edunvalvonnan vahvistaminen.
- Siilot pois ja ihmisten kokonaisedun katsominen. Lainsäädäntö ei kannusta yhteistyöhön, vaan oman organisaatioiden edun katsomiseen.
- Tarvitaan enemmän yhteistä kehittämistä ja uudenlaista palvelujen tarjontaa, resurssit jatkossakin niukat.
- Tarvitaan yhteinen näkemys siitä, miten ennaltaehkäisevää hoitoa ja hyvinvointia voidaan parhaiten vahvistaa maakuntien, kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä.
- Tarvitaan vahvempaa kumppanuutta. HVA:n olisi paremmin arvioida päätöstensä elinvoimavaikutuksen ja maaseutuvaikutukset.
- Johtajuuden tulee tukea toinen toisiaan, jotta alue voi vahvistua ja elinvoima kasvaa.
- Liiton rooli alueen tulevaisuuden tekijänä voisi edelleen vahvistua uusien tehtävien ja lisäresurssien kautta. Sitä kautta sekä kunnilla, että hyvinvointialueilla olisi paremmat edellytykset menestyä maakunnassa
- Jatkossa maakunnan liitot toiminevat vielä nykyistäkin enemmän eräänlaisena koollekutsuvana sateenvarjona aluekehityksen, vuorovaikutuksen ja edunvalvonnan yhteisissä tehtävissä ja prosesseissa
- Mikäli edunvalvontayhteistyötä halutaan lisätä tulisi hyvinvointialueen resursoida vaikuttamistyötä.
- Aluekehittämislainsäädännössä yhteistyörakenteiden tulisi olla selkeästi määriteltä
- Vahvempaa yhteistyötä varautumisessa
- Yhteisiä tilastoja ja aineistoja

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen yhteistyöryhmä

- Vuoden 2026 keväällä on käynnistynyt VM:n vetämä Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen yhteistyöryhmä sekä sen sihteeristö.
- Yhteistyöryhmän tehtävänä on kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintoihin liittyen:
 - selvittää kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön keskeisimmät ongelmakohdat ja tehdä ehdotuksia (säädösmuutokset/ toimintatavat) näiden ratkaisemiseksi,
 - edistää yhteistyötä tukevia rakenteita, tiedon kulkua ja tukea hyvien käytäntöjen leviämistä sekä
 - vahvistaa mukana olevien organisaatioiden yhteistyötä.
- Tähän mennessä koottu tunnistettuja haasteita ja tehty niiden priorisointia.
- Seuraavaksi toteutetaan kuulemistilaisuudet ja lähdetään niiden pohjalta työstämään ratkaisuehdotuksia keskeisten haasteiden ratkaisemiseksi.

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintaseminaari Kuopiossa 1.12.2026

Kolmas kansallinen seminaari, tänä vuonna Kuopiossa!

Tämän vuoden teemana on tulevaisuus ja erityisesti digitalisaation merkitys asukkaiden arjessa. Seminaarissa tarkastellaan esimerkiksi, miten megatrendit muuttavat yhteiskuntaa ja kotiin tuotavia palveluita.

Tapahtumassa puhujina ovat mm.

- Kunta- ja alueministeri **Anna-Kaisa Ikonen**
- Futuristi ja tietokirjailija **Elina Hiltunen**
- Kuntaliiton toimitusjohtaja **Minna Karhunen**
- Hyvilin toimitusjohtaja **Minna Korkiakoski-Västi**

**Keskusteluosuudessa
pureudumme valtion,
hyvinvointialueiden ja
kuntien näkökulmiin
yhteistyöstä eri
toimijatasojen välillä**

Kiitos.

Liisa Jurmu, Kuntaliitto
liisa.jurmu@kuntaliitto.fi

Terhi Virtanen, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
terhi.virtanen@hyvil.fi

